

Egzamin ósmoklasisty

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu z języka polskiego po ósmej klasie

Praca z tekstem nieliterackim: I. Gumowska „Pszczoły i ludzie”, J. Guderska „W ulu i na kwiatkach”

Pszczoły to niezwykle owady. Tworzą dobrze zorganizowane społeczeństwo, w którym każdy owad pełni określone funkcje. Żyją w rodzinach, których liczebność zmienia się w zależności od pory roku. Jesienią jedna pszczela rodzina liczy około 20 tysięcy osobników, wiosną liczba pszczół w rodzinie nieco się zmniejsza, a latem wzrasta do 50 tysięcy i więcej.

W obrębie swego gniazda pszczoły utrzymują stale określoną temperaturę i wilgotność odpowiadającą ich potrzebom. Dzięki zapasom pokarmu zgromadzonym w gnieździe mogą przetrwać okres, gdy niska temperatura na zewnątrz uniemożliwia im opuszczenie ula i nie mogą zbierać nektaru z kwitnących roślin.

Utarło się w naszym języku powiedzenie pracowity jak pszczółka, a pszczoły stały się symbolem porządku, pilności i pracowitości. Nic dziwnego. Te owady pracują od świtu do nocy nie tylko dla siebie i swej pszczelej rodziny. Zbierając nektar z kwiatów, zapylają rośliny i dzięki temu zwiększają plony. To największy pożytek, jaki mamy z pszczół. Wartościowe jest również wszystko, co wytwarzają: miód, mleczko pszczele, wosk, kit. Nawet ich jad ma dużą wartość leczniczą.

Najbardziej znanym produktem wytwarzanym przez pszczoły jest miód nektarowy. Jego odmiany zależą od gatunku roślin, z których kwiatów pszczoła pobrała nektar. Są np. miody akacjowe, wrzosowe, lipowe, gryczane.

Miód ma wysoką wartość kaloryczną. Zawiera łatwo przyswajalne cukry, które są wchłaniane do organizmu bez potrzeby ich trawienia. Miód wykazuje działanie bakteriostatyczne, tzn. hamuje rozwój i rozmnażanie się bakterii. W dawnych latach mieszano z miodem różne produkty, by je zakonserwować i zabezpieczyć przed zepsuciem. Od wieków znane są też lecznicze właściwości miodu. Do dziś przeziębienia czy stany zapalne gardła leczymy wodą z miodem i cytryną.

Zadanie 1

Dokończ zdanie.

Liczebność pszczelej rodziny

- A. latem jest mniejsza niż jesienią.
- B. nie zależy od pory roku.
- C. jesienią jest mniejsza niż latem.

Zadanie 2

Dokończ zdanie.

Pszczoły zbierają nektar

- A. przez cały rok.
- B. tylko kiedy kwitną kwiaty.
- C. przez dziesięć miesięcy.

Zadanie 3

Do poniższej tezy dopisz stosowny argument.

Teza: Pszczoły przyczyniają się do pomnażania plonów.

Argument:

.....

Zadanie 4

Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

- A. Pszczoły wytwarzają mleczko kokosowe.
- B. Miód nektarowy wytwarzany jest z pyłków roślin, krzewów, drzew.

Zadanie 5

Ułóż w porządku chronologicznym informacje zawarte w ostatnim akapicie.

- A. Zawiera łatwo przyswajalne cukry.
- B. Wykorzystany jest w łagodzeniu przeziębienia.
- C. Ma działanie bakteriostatyczne.
- D. Ma wysoką wartość kaloryczną.
- E. W dawnych czasach wykorzystywano go do konserwowania żywności.

Zadanie 6

Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

- A. Miód ma właściwości konserwujące i lecznicze.
- B. Miód jest bardzo kaloryczny.

Zadanie 7

Powiedzenie 'Pracowity jak pszczoła' oznacza

- A. kogoś, kto wytwarza miód.
- B. kogoś, kto jest bardzo pracowity.
- C. kogoś, kto hoduje pszczoły.

Zadanie 8

Wyraz 'pszczelarz' zawiera

- A. 10 liter, 7 głosek, 2 sylaby.
- B. 10 liter, 9 głosek, 2 sylaby.
- C. 10 liter, 10 głosek, 2 sylaby.

Zadanie 9

Uzupełnij tabelkę.

Wyraz podstawowy	Wyraz pochodny	Podstawa słowotwórcza	Formant	Oboczności
	pszczółka			

Zadanie 10

W puste miejsca w zdaniach wpisz synonimy wyrazu 'pracowitość'.

Marek był pilnym uczniem. Jego pismo było Obowiązki szkolne wykonywał

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ**Zadanie 1**

C

Zadanie 2

B

Zadanie 3

Argument: Pszczoły zapylają kwitnące rośliny.

Zadanie 4

- A. F
- B. P

Zadanie 5

- 1. D
- 2. A
- 3. C
- 4. E
- 5. B

Zadanie 6

A. P

B. P

Zadanie 7

B

Zadanie 8

A

Zadanie 9

Wyraz podstawowy	Wyraz pochodny	Podstawa słowotwórcza	Formant	Oboczności
pszczoła	pszczołka	pszczól-	-ka	o:ó

Zadanie 10

Marek był pilnym uczniem. Jego pismo było **staranne**. Obowiązki szkolne wykonywał **sumiennie**.